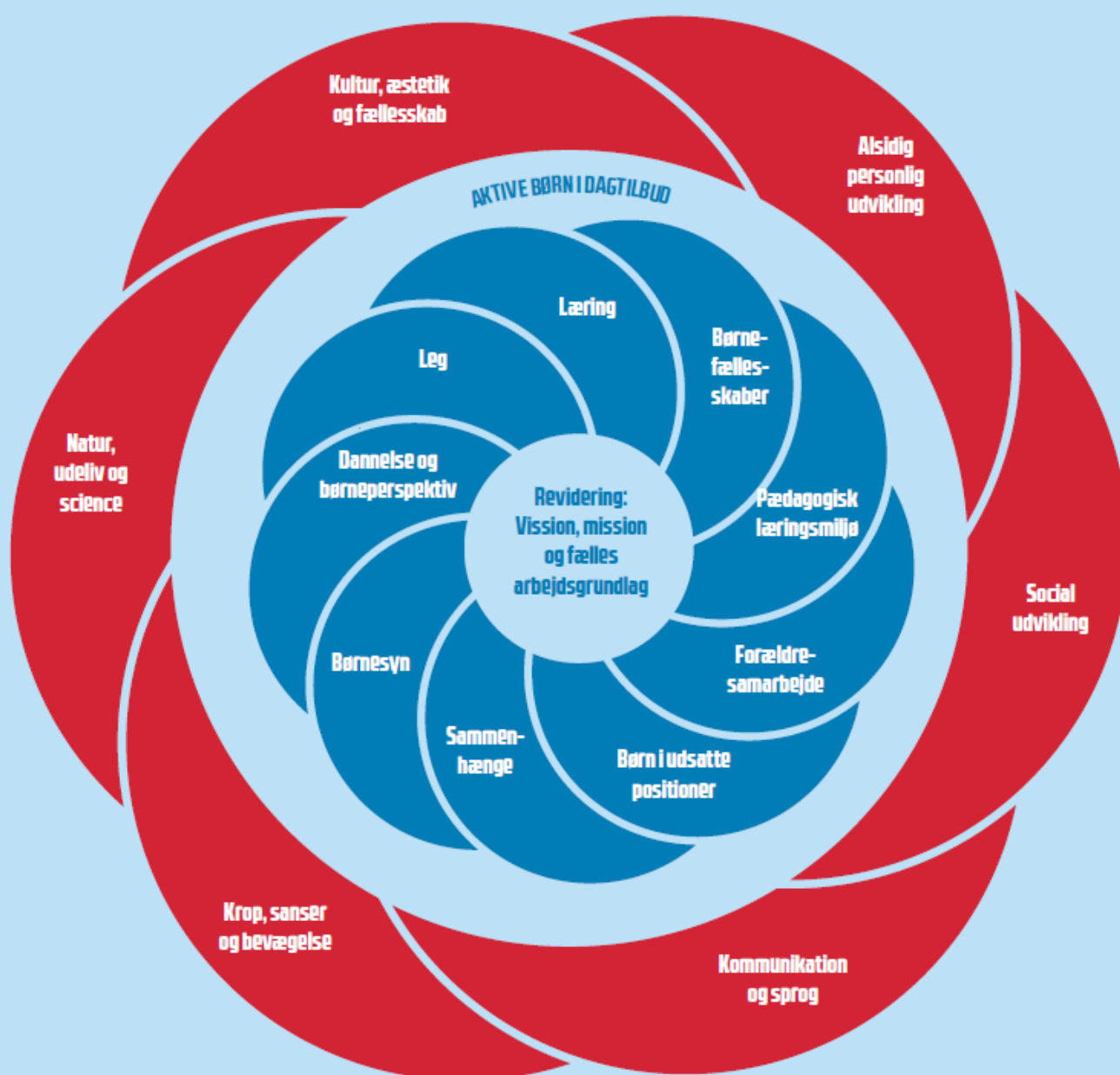

Pædagogisk læreplan for Dagplejen Svendborg 2020-2022

Den lovgivningsmæssige ramme

Den lovgivningsmæssige ramme for arbejdet med den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og Børne- og socialministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#). Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag fra ministeriets publikation.

Svendborg Kommunes dagtilbud

Vision, Mission og Fælles arbejdsgrundlag er den kommunale klangbund i Svendborg Kommunes dagtilbud. Den revideres, så den sammen med den styrkede pædagogiske læreplan fortsat giver en fælles retning for det pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

I Svendborg Kommune er legen valgt som bærende element for at realisere og omsætte den styrkede pædagogiske læreplan i alle kommunale og selvejende dagtilbud. Arbejdet med Aktive Børn i dagtilbud, som er udarbejdet i Svendborg, sætter legen og fysiske aktiviteter i spil henover dagen.

Med midler fra ministeriet har alle ledere gennemført uddannelse i den styrkede pædagogiske læreplan og medarbejderne kompetenceudvikles i "Børns leg og eksperimenterende virksomhed".

En arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra ledelsen, børnehuse, dagplejen, de faglige organisationer samt konsulent fra forvaltningen har justeret ministeriets skabelon, så de erfaringer og den faglige viden, de kommunale og selvejende dagtilbuddene har arbejdet med, afspejles i skabelonen.

Dagplejen Svendborg

Dagplejen Svendborg er dagtilbud for ca. 400, 0-2 årige. Dagplejen er opdelt i fem områder:

Dagplejen BørnebyØster med 21 dagplejere.

Dagplejen Østerdalen med 20 dagplejere.

Dagplejen Vesterlunden med 22 dagplejere.

Dagplejen Sundet med 21 dagplejere.

Dagplejen Egebjerg med 23 dagplejere.

Derudover har dagplejen et gæstehus, hvor der dagligt modtages 10 børn i gæstepleje i kortere eller længere perioder.

I dagplejen indskrives barnet i et dagplejehjem, derudover deltager alle dagplejere i obligatoriske heldagslegestuer.

Kombinationen af dagplejehjem / heldagslegestue danner grundlag for det, der er kernen i dagplejen: børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse i det lille - og i det store fællesskab.

I dagplejen indgår alle børn dagligt i et anerkendende pædagogisk læringsmiljø, der er tilrettelagt med udgangspunkt i barnets nærmeste udviklingszone og børnenes aktuelle behov.

Der skabes deltagelsesbaner, hvor børnene får muligheder for at indgå i meningsfulde relationer i en vekselvirkning mellem det store og det lille fællesskab.

Der skal være en genkendelighed og en rød tråd for barnet i det læringsmiljø, som barnet møder i dagplejehjemmet og i legestuen.

Områdets navn :

Dagplejen Sundet.

Antal teams og legestuer

14 dagplejer på øen – fordelt på 5 små legestuegrupper.

Kort kendetegn for området.:

Vi har 2 dagplejer i Lundby og 12 dagplejer i Sundhøj.

Vi samarbejder om gæsteplejen.

Vi får Heldagslegestue i Vindeby i løbet af 2021.

Vi besøger Vindeby plejehjem - sang og bevægelse med beboerne.

Vi har en stor legeplads ved siden af plejehjemmet, hvor vi mødes jævnligt.

Områdets navn :

Dagplejen Kogtved.

Antal teams og legestuer:

7 dagplejer – fordelt på 2 små legestuegrupper.

Kort kendetegn for området.:

Vi har Heldagslegestue i Wandallsgården lige over for Wandallscenteret. Der er en dejlig stor have, hvor vi lige har fået nye legeredskaber.

Vi samarbejder om gæsteplejen i hele området.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Medarbejderne i kommunale og selvejende dagtilbud har i forløbet "Børns leg og eksperimenterende virksomhed" arbejdet med de fem elementer fra det pædagogiske grundlag:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

I dagplejen arbejder vi med at fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer. Vi har fået mere fokus på legens betydning, på det lille barns nysgerrighed, fantasier, spontanitet og sociale kompetencer, og hvordan vi justerer os ift. barnets udvikling, leg og eksperimenterende virksomhed. Hvornår der er fri leg og hvornår, der er voksenstyret leg.

Jeg kan let lave om på mit legeværrelse, vende bordet om og det bliver til en båd, eller bygge en hule eller hælde mange bolde ud på gulvet.

Min have er hegnet ind, en mindre have/gård og med mulighed for at åbne op til den store have – hvor man kan løbe op og blive lidt væk.

Jeg hopper gerne først i vandpytten.
Jeg ruller først ned af bakken.

Jeg kan se, at når jeg flere gange er gået foran og har rutsjet ned ad bakken, så ved børnene det og gør det selv.

Oplever at børnene ofte byder mig ind og involverer mig i deres leg, når jeg sidder på gulvet i legeværrelset.

Jeg er tilgængelig i børns leg.

Vigtigt som den voksne at gøre sig interessant, for at hjælpe børn ind i fællesskabet.
Vi skaber mulighed for leg, hvor hvert barn i gruppen oplever succes og oplever sig som en

del af fællesskabet.

Støtte børn i deres konflikter, sætte ord på og hjælpe, få børnene til at få øje på hinanden – at være en god ven. Jeg arbejder med, at børnene kan sige "hjælp mig" inden, der kommer en konflikt. Små og store kan godt blande sig i hinandens leg. Jeg guider og konfliktløser

En stor dreng har været med til at køre halmballer hjemme, han lærer de andre børn i dag-plejen at køre med traktor og halmballer.

Vi har "Musse-tema" – vi går i skoven og finder musehuller og inddrager tøjdyr i vores leg og læring.

Læring – Science: Leg med isterninger på bordet.

Læring i hverdagsting fx når vi tager løg op, vi finder det største og det mindste løg.

Kuffert med skiftende emner, kommer med barn/forældre hjem engang imellem. Der kan også være ting med hjemmefra. Emner kan være: sangkuffert, massage/sanseting, efteråret, dyr, mad, fødselsdag mm.

De små lærer af at se de store lege og hvordan de griber livet an – selvhjulpnehed, gå på mod, nysgerrighed.

Det store barn må stå oppe på stolen ved reolen og f.eks. lege med bilerne, han undgår at blive forstyrret af de små børn.

Ting skal være i øjenhøjde og synlige – så barnet selv kan vælge og være aktivt
Store børn kan lave aftaler. De kan få indflydelse på deres hverdag.

Pædagogisk læringsmiljø

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Dagplejerne er uuddannede inden for 0-2 års området, som henset til udviklingen af læringsmiljøet i eget hjem og legestuen.

I dagplejen arbejder vi med at fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse, ved at have fokus på legens betydning, på det lille barns nysgerrighed, fantasi, spontanitet og sociale kompetencer. Vi justerer os ift. Barnets udvikling, leg og eksperimenterende virksomhed.

I dagplejen har vi skabt en ramme hvor børnene indgår i et lærings- og udviklingsrum, hvor der er fokus på fællesskaber i små og store børnegrupper. Børnene får mulighed for at udvikle relationer til og få modspil fra en lille og større gruppe børn.

I dagplejehjemmet mødes barnet i et nærværende og overskueligt læringsmiljø – hvor børnene i en mindre og tryk ramme indgår i relationer med en enkelt voksen og en lille gruppe børn

I legestuerne møder barnet dagplejere med forskellige pædagogiske kompetencer, dette er medvirkende til at udvide læringsmiljøet, for både det enkelte barn og hele børnegruppen.

Legestuen er oplagt som ramme for fælles tiltag, der udvikler og træner nye kompetencer hos såvel børn, som dagplejere.

Samspillet mellem dagplejehjemmet og legestuen understøtter sammenhæng og overgange i børnenes liv. Børnene udvikler erfaringer med, at de - med afsæt i det trygge og genkendelige - får mulighed for at lære at mestre det nye.

Vi arbejder med følgende metoder i forhold til det pædagogiske læringsmiljø:

Rutinesituationer og refleksionskort hvor dagplejerne organiserer de daglige rutiner, så der bliver mulighed for at indgå i positiv samspil med børnene.

(link) til film

I dagplejen har vi valgt at bruge 20 fælles babytegn som alle dagplejere og børn bruger i hverdagen. Babytegn gør at alle børn føler sig en del af fællesskabet og kan kommunikere med hinanden og i legegrupperne. Et barn, der trives, er et barn, der bliver set – hørt og forstået!

Samarbejde med forældre om børns læring

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Forældrene vil være og er altid barnets vigtigste ressource og er dem, der kender deres barn bedst, derfor er det vigtigt for os at opbygge et tillidsfuldt og konstruktivt samarbejde. Forældrene møder primært en dagplejer, og sammen kan vi fremme deres barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Opstart/indkøring:

Forældrene kan i samarbejde med dagplejeren planlægge småbesøg inden opstart, som kan give forældre og børn tryghed og kendskab til dagplejen.

Før start afholdes et velkomstmøde, hvor vi afstemmer gensidige viden og forventninger til samarbejdet

Barnets indkøringsperiode tilrettelægges ud fra barnets behov for at skabe en tryk overgang fra hjem til dagplejen

Hverdagen:

Dagplejerne skaber tryghed for forældre igennem gensidige daglige dialoger, omkring deres barns udvikling og dag i dagplejen.

Dagplejerne har altid fokus på at italesætte børns og barnets udvikling ud fra en pædagogisk og faglig betragtning.

Legestue/Gæsteplejen giver mulighed for fællesskaber på tværs for børn, forældre og dagplejere

Fælles arrangementer, f.eks. sommerfest, julearrangement, forældrekafe/kaffe på kanden. Dette er med til at skabe samhørighed og relationer familierne imellem.

Information og billeder på Børneintra (AULA)

Metoder:

FOKUS- et trivselsvurderingsredskab som er med til at sætte fokus på barnets trivsel og udvikling i samarbejde med forældrene (se side 5)

Alle børn kan i deres barndom komme i udfordringer. Det kan f.eks. være sprogligt/motorisk/socialt, eller der kan være små livskriser i familien, der for betydning i en periode for barnet. Her er tillid til at løse det sammen vigtigt, for igen at bringe trivsel for familien og barnet.

Vækstsamtalen - undre sig sammen og skabe fælles retning og udvikling for barnet/familien

Inddrage de tværfaglige samarbejdspartnere sammen med forældrene.

Børn i udsatte positioner

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Svendborg Kommunes kommunale og selvejende dagtilbud er FOKUS betegnelsen for trivselsvurderinger af alle 0-6årige børn, som foretages af de pædagogiske medarbejdere.

Når alle børn systematisk bliver trivselsvurderet får vi øje på, hvis et barn er i begyndende mistriksel. Dette giver os mulighed for tidligere at give børn den nødvendige og mest hensigtsmæssige indsats i et tæt samarbejde med forældrene.

Kernen i vores arbejde med børn i udsatte positioner:

- *Vi sætter tidligt ind, når der er ubalance i trivslen og arbejder i zonen for nærmeste udvikling*
 - *Forældre er barnets vigtigste ressource, som vi aktivt samarbejder med*
 - *Når det er nødvendigt for barnets trivsel og læring udvider vi samarbejdet med tale/høre konsulent, sundhedsplejerske, psykolog og socialrådgiver.*
 - *Vi justerer det pædagogiske læringsmiljø efter det enkelte barn og den konkrete børnegruppe*
 - *Vi arbejder ofte i mindre børnegrupper for at skabe trygge, pædagogiske og mangfoldige læringsmiljøer*
-

Sammenhæng til børnehaveklassen

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

I Svendborg Kommune begynder de kommende skolebørn i forårssfo 1. april. Børnehaven og skolen arbejder tæt sammen om at børnene får en god overgang til forårsSFO og efterfølgende bro til skolen. ForårsSFO arbejder videre med temaerne i den styrkede pædagogiske læreplan.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Børnehaven:

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi ønsker at give børnene kendskab til det lokalsamfund, de lever i og de muligheder, det giver. Når det enkelte barn oplever at have en positiv tilknytning til det lokale samfund, som det vokser op i, tror vi på, at det vil gavne barnets oplevelse af at høre til i et fællesskab. Når vi inddrager lokal miljøet, arbejder vi således med børnenes robusthed, idet børnenes erfaringsverden udvides, og barnet kan på sigt, blive i stand til selvstændigt at tage initiativ til oplevelser i lokalmiljøet.

I dagplejen inddrager vi lokalmiljøet:

Samarbejde i de lokale Børnehuse i forbindelse med heldagslegestue

Fast tilrettelagte besøgsformiddage i de lokale Børnehuse.

Vi benytter parker og legepladser i lokal området.

Gymnastik på skoler – vi låner en gymnastiksal.

Besøg i Kirken – Baby salme sang - Børne gudstjeneste til jul.

Fælles aktiviteter på de lokale plejecentre. Ex: sang og musik, stole gymnastik og ved traditioner som jul og fastelavn.

Vi benytter os af bibliotekernes tilbud: teaterforestilling, musik, bogposer, samt almindelige besøg.

Ture i lokalsamfundet hvor vi ser på butikker, virksomheder, og hvad der er er pejlemærker.

Dagplejens dag:

Ex. Den lokale fysioterapeut vil stå for krop og bevægelse for børn og voksne. Det lokale indkøbssted sponsorer frugt og vand.

Ex Dagplejerne låner lokaler på plejecentrene og inviterer forældre, bedsteforældre og de ældre borgere til cirkusforestilling.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Dagplejen er en arbejdsplads i et privat hjem med hjemlige omgivelser, indrettet med et læringsmiljø, der er tilpasset de 0-3 årige både ude og inde. Derudover mødes dagplejer og børn i heldagslegstue.

Vi er opmærksomme og inddrager den viden, som dagplejeuddannelsen har givet dagplejerne omkring udvikling af udviklende børnemiljøer.

Vi er opmærksomme på indretning af børnemiljøer i dagplejen ift. "ganglinjer", lys, udluftning og pædagogiske aktiviteter.

Vi indretter læringsmiljøet, så det indbyder til leg og nysgerrighed.

Vi er opmærksomme på at indrette læringsmiljøer, hvor børnene får mulighed for at udvikle selvhjulpethed fx i de forskellige rutinesituationer igennem dagen.

For at skabe rum til ro og fordybelse, er vi opmærksomme på at have lidt fremme af gangen!

Dagplejeren repræsenterer en sikker havn for barnet og bidrager til regulering af barnets følelser, når det har brug for trøst, nærhed og omsorg. En lille børnegruppe, hvor dagplejeren kan tilrettelægge dagen med afsæt i de enkelte børn.

Når det lille barn ved, at det får støtte, nærhed og hjælp til at styre følelser ved behov, vil det også være i stand til at flytte energi over på udforskning og læring. Tryghed i relation til den voksne udgør et vigtigt grundlag for læring.

Dagplejerne er opmærksomme på god organisering og gode rutiner, som er tilpasset små børns behov, det danner en ramme for det positive samspil, som fører til forudsigelighed og give børnene en ydre form for tryghed, samt det vil fremme børnenes mestring og deltagelse i aktiviteter. Det kan f.eks. være i garderoben med fokus på plads til, at det enkelte barn selv kan tage tøj på.

Vi er opmærksomme på at inddele os i små grupper i legestuen ift. alder og pædagogiskaktivitet, men også med opmærksomhed på støjniveau.

Vi har meget opmærksomhed på at skabe læringsmiljøer, der tilgodeser den motoriske udvikling – både ude og inde, og læringsmiljøer der skaber rum til fordybelse og til leg.

De seks læreplanstemaer

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.

De seks pædagogiske læreplanstemaer er i den pædagogiske praksis i samspil med hinanden.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling inden for disse to mål?

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Vuggestuen/dagplejegruppen:

Pædagogisk læringsmiljø:

- Vi guider og gør læring til leg, fx udvide leg med klodser til læring om farver og tal.
- Vi søger at give børnene medindflydelse og støtter selvhjulpenhed, fx at være med til at dække bord og hjælpe hinanden med overtøj.
- Vi sætter ord på det vi gør og det der sker, omkring os.
- Vi anerkender børnenes initiativ.
- Vi skaber trygge rammer til læring og udvikling.
- Vi griber børnenes spontanitet.
- Vi bidrager til indlæring af gode manér og hensyntagen i fællesskabet, fx at vente på tur og sige til og fra overfor hinanden.
- Vi viser begejstring og engagement - "først på dansegulvet" fx at være rollemodel, at gå forrest i legen, at kunne tage barnets perspektiv.

Børnefællesskabet og Barneperspektivet:

- Børnene får plads til fordybelse, både sammen og hver for sig
- Børnene oplever passende udfordringer - "Nærmeste udviklings zone". Ex. At opleve succes ved at kunne noget selv for første gang.
- Børnene føler sig set og hørt, fx dig og mig på puslebordet.
- Børnene møder anerkendelse og medbestemmelse, fx vælge sang, vælge mad.
- Vi har fokus på relationer. Ex. Vi lærer barnet at sige Stop, når noget ikke føles rart, så barnet lærer at sige fra i relationen til andre.
- Barnet lærer at håndtere sine følelser, når tingene ikke går som man ønsker. Ex. "Nu leger Jens med den grønne bil, du kan få den når han er færdig. Vi kan finde en anden til dig, så kan I lege sammen."

Forældresamarbejde og Forældreperspektiv:

- Vi har god dialog og kommunikation med forældrene
- Vi medinddrager forældrene i deres børns udvikling, fx med video/billeder og information om hvad vi er optaget af.
- Vi inspirerer forældrene til fælles læring, fx synge de samme sange, læse de samme bøger.
- Vi er tydelige i vores formidling til forældrene

Den enkelte dagplejer og Heldagslegestue:

- Vi har fokus på at skabe gode rammer, der inspirerer til læring.
- Vi sørger for afvekslende læringsmiljøer, fx legeværelse, legeplads, skoven mv.
- Vi er opmærksomme på at daglige rutiner giver tryghed.
- Vi er tæt sammen på tværs af alder, køn og baggrund. Ex. At se en kammerat køre på scooter og så selv afprøve det, når scooteren er ledig.
- Dagplejebarnet bliver præsenteret for det lille nære og det større fællesskab. Vi er den lille enhed hos den enkelte dagplejer - og i større fællesskab i heldagslegestue. Vi kan lave anderledes læringsmiljø i legestuen, fx ved at aldersopdele.
- Vi har tid til nærvær og omsorg for det lille barn. Vi giver barnet og vi hjælper barnet til styrkelse af selvværd. Vi ser børnenes initiativ som meningsfyldte.

Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling inden for disse to mål?

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Vuggestuen/dagplejegruppen:

Pædagogisk læringsmiljø:

- Vi sørger for at alle er med uanset baggrund og færdigheder, alle har betydning for fællesskabet.
- Vi sørger for gode relationer mellem børnene, så barnet føler sig trygt og "tør" at udvikle sig og opleve fællesskabet.
- Vi sætter ord på og hjælper barnet med at skabe kontakt til de andre børn.
- Vi veksler løbende med at gå foran, ved siden af, og bagved barnet - alt efter hvilket behov barnet har brug for, for at være med i legefællesskabet. Ex. Når de skal lære at rutsje, så guider vi hvordan de skal komme op (går foran) bagefter står vi ved siden af og hjælper, og til sidst kan barnet selv gå op og rutsje (står bagved).
- Sangkuffert: Vi styrker barnets sprog samt interesse for musik. De lærer turtagning, og ved at vi synger de samme sange, giver det børnene genkendelighed, tryghed, fællesskab, samt masser af glæde. Ex. Børnene vælger på skift et dyr fra sangkufferten, når vi synger "vi tar' med toget på landet"

Børnefællesskabet og Barneperspektivet:

- Empati: Vi snakker meget om at mærke egne, og andres følelser. Sur, glad, vred, ked. Hvad er jeg? Hvad er du? Vi trøster sammen, hjælper hinanden, griner sammen. Vi udvikler en samhørighed i vores lille gruppe.
- Via legen lærer børnene de sociale spilleregler, hvor de danner fællesskaber og får venskaber. Ex. Fællesskab i sansegyngen, hvor alle fire kan sidde i gyngen samtidig og alle kan føle sig med i det sociale fællesskab.

Forældresamarbejdet og Forældreperspektivet:

- Vi er rollemodel
- Vi er i dialog med forældrene hver dag ift. barnet trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Vi inddrager forældrene i at snakke med børnene derhjemme, om hvad vi laver i dagplejen. Ex. Hvis der er noget vi arbejder med i dagplejen, at barnet skal lære turtagning, at de meget gerne også må øve det derhjemme.

Den enkelte dagplejer og Heldagslegestue:

- Vi lærer at begå os i mindre/større grupper. At deltage aktivt når flere dagplejere er samlet. EX. Spisning i legestue ved langbord.
- Vi skaber rammer, hvor børnene får lyst til leg, udforske og eksperimentere.
- Vi understøtter legen med forhandlinger, kompromisser og konfliktløsning.
- Fælles glæde og begejstring er godt for en god leg.
- Barnet observerer andre børns leg og bliver herved inspireret til selv at prøve.
- Garderoben: Alle hjælper med at finde ting, og venter til alle er færdige. Hvor de venter på tur med at få tøjet på, hvor vi hjælpes ad og hvor vi samlet går ud sammen.

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at

børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog inden for disse to mål?

Den 1. august 2016 blev det politisk besluttet, at alle 3årige skal sprogvurderes. Afhængigt af resultatet arbejdes der, ud over den generelle sprogindsats, med sproglige handleplaner for at styrke barnets sprog yderligere. .

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Vuggestuen/dagplejegruppen:

Pædagogiske læringsmiljø:

- Vi sætter ord på alt, fortæller hvad vi gør og ikke gør, er rollemodeller, tydelige, og gentager for at skabe tryghed, glæde og udvikling.
- Vi understøtter sproget, når vi snakker om hvad vi laver – hvad vi ser- hvad vi oplever – hvad vi spiser – hvad vi hører mm.
- Vi snakker om begreber og udtryk i ex. rim og remser og sange.
- Vi sætter ord på handling – det fælles tredje – ved at have øje for barnets blikretning, pludren og gestik, får vi talt om det, som optager barnet.
- Vi bruger dialogisk læsning, en måde hvor barnet inddrages aktivt i læsningen.
- Vi skiftes til at tale og lytte.
- Vi snakker om en fælles oplevelse, vi har haft eller et barn fortæller han ex. har været i zoo i weekenden. - - Vi lytter og udvider, så alle kan fortælle om hvilke dyr de kender.
- I læringsmiljøer skaber vi forskellige rum. Ex. I puslesituation, hvor man kan snakke om kroppen, tøj, hvad skal vi lave bagefter. Ex. Via sangkufferten, hvor vi snakker om de ting, der bliver valgt eks. koen har den horn, hale, øjne. Ex. Når vi læser bog, snakker vi om, hvad man ser på billederne, hvad er der sket før eller efter.
- Mund motorikken styrker den sproglige udvikling, vi puster sæbebobler og suger med sugerør og kigger på os selv i spejlet.
- Vi er rollemodeller og bringer os selv spil når vi leger med børnene. Børnene spejler sig i os og kobler sproget og det visuelle sammen, når vi tør går forrest.

Børnefællesskabet og Barneperspektivet:

- Vi bruger babytegn så alle bliver inddraget, kan kommunikere og give udtryk for ønsker og behov, kan forstå hinanden på trods af alder, store og små.
- Barnet lærer at aflæse de andre børn via verbalt, nonverbalt, kropssprog og babytegn.
- Vi inddrager forældrene og fortæller om Babytegn og dets betydning.

- Vi skal være opmærksomme på børn, der ikke deltager så aktivt og hjælpe dem ind i fællesskabet.
- Vi møder barnet, hvor det er, da kommunikation og sprog er konstant i udvikling fra de kommer til de går hjem - hele dagen. Dette er uanset om barnet er hos dagplejeren eller i heldagslegestue.

Forældresamarbejde og Forældreperspektiv:

- I dagplejen skaber vi sammenhæng mellem barnets hjem og dagplejen gennem åben dialog med forældrene omkring barnets dagligdag.

Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse inden for disse to mål?

Aktive børn i dagtilbud – sundere, gladere og klogere børn! Er igangsat af Svendborg Kommune for at give børnene endnu mere leg, bevægelse og motorisk udvikling. Alle medarbejdere er uddannede i Aktive Børn i dagtilbud og husene og dagplejegrupperne er certificeret til at være GazelleBørnehus eller GazelleDagpleje, som er defineret som et sted, hvor der er særligt fokus på fysisk aktivitet som pædagogisk redskab.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Vuggestuen/dagplejegruppen:

Pædagogisk læringsmiljø:

- Vi udforsker og eksperimenterer og bruger alle sanserne, intuitivt og kreativt.
- Kan gøres overalt, ude/inde, legeplads, skov, strand, haven, legestue, gåture. Ex. Ophold i naturen giver en enorm sansestimulering, da vej og vind ikke kan "kontrolleres". Vi taler om at mærke, at solen varmer og at der er koldt i skyggen. Vandet kan være koldt eller varmt. Bare tæer i græsset, på perlegruset og sandet, en tur i skov eller ved strand, giver stor sansestimulering.
- Krop – kropsbevidsthed, følelser egne og andres. Vi skaber bevægelsesglæde sammen med børnene.
- Barnet skal udfordres kropsligt og sanseligt – fart over feltet og helt ro på.
- Fysiske, psykiske velvære.
- Vi er opmærksomme på barnets selvbevidsthed, hvem er jeg, hvad kan jeg, kan du også gøre som jeg?
- Sanser – syn, høre, lugte, smag, følesanserne.
- Massage så barnet føler sin krop, roen og kan få hjælp til at hvile i sig selv. Ex. Fokus på følesansen - bruge massagebold for at fornemme og føle en rolig kontakt med kroppen.
- De 18 grundbevægelser, muskelled, labyrint og taktilsanserne. Ex. Snurretop – gyng og vippe styrker barnets labyrintsans.
- Ex. Motorik bane – vi danser, hopper og triller. Vi udfordrer små og store på motorikbaner. Vi inspireres af bogen: "I glæde fællesskaber på små bare tæer".
- Sang, sprog og bevægelse: Ex. Hoved, skulder, knæ og tå.

Børnefællesskabet og barneperspektivet:

- Forskellighed anerkendes og respekteres.
- Legestue, på tværs af alder og grupper.
- Nærmeste Udviklings Zone. Ex. Når vi har gymnastikmatten fremme, slår vi kolbøtter, triller og står på hovedet. Vi får bevægelsesglæde, kreativitet og leg. Alle kan være med, på hvert deres niveau og er inkluderet i børnefællesskabet.

Forældresamarbejdet og forældreperspektivet:

- Forældreperspektivet – er mit barn i trivsel? Forældre kan læse, møde og se sit barn og handle på det (er barnet i overskud/underskud, ikke sovet godt, ved at blive syg, er barnet fyldt op).
- Vi er dagligt i dialog med barnets forældre om barnets trivsel. Vi har et samarbejde for at løse barnets udfordringer. Ex. Jeg er opmærksom på, hvis et barn har nogen begrænsninger. Det kan være lav-tonus, overstimulering eller understimuleret, kropsmæssige udfordringer – og vi handler derefter i samarbejde med forældrene.

Den enkelte dagplejer og Heldagslegestue:

- Styrker i legestuen, lærer sine kolleger at kende, hinandens børn at kende.
- Deler arbejdsopgaverne.
- Aldersopdeling af børn i forskellige aktiviteter.
- Styrker hos den enkelte dagplejer, den samme voksne, de tætte og nære relationer til dagplejeren, de hjemlige rammer.

Børnehaven

Natur, udeliv og science

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science inden for disse to mål?

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Vuggestuen/dagplejegruppen:

Pædagogiske Læringsmiljø:

- Naturen er et kreativt læringsrum. Alle sanser er i brug i naturen
- Vi besøger skov og strand, hinandens haver, legepladser og grønne områder.
- Vi ser naturens 4 årstider og hvordan den forandre sig. Ex. Hvad sker der med bladene på træerne. Hvordan vokser træerne. Vi cykler i skoven og mærker luften.
- Samle grene, blade, plukker blomster, finder muslingskaller og andet sjovt, vi kan tage med hjem og lave kreative ting af.
- Vi vækker børnenes nysgerrighed. Ex. Krible krabler dyr i haven. Ser mariehøns, snegle, orme, myrer og biller – som flittigt studeres i glas.
- Vi fodrer ænder.
- I skoven er der mulighed for motoriske og sansede motoriske udfoldelser. Ex. kaster blade, gå på træstammer, den ujævne jord, dufte og føle på ting, lytte til fugle, lege ved vandløb.
- Vi besøger køer, får og geder - taler om hvad de siger, hvad de spiser og hvad vi får fra dem - mælk/ uld og kød mm.
- Vi eksperimenterer. Ex. "Hvad kan sne" mærke på sne, føle, smage, tage det med ind og se det smelte osv.
- Plukker brombær.
- Ex. Vi sår karse til påske, så børnene kan se, hvad der sker, når det vokser.
- Ex. Mærke ting med bare fødder.
- Vi leger i sandkassen - vi eksperimenterer med sand og vand sammen med børnene, hvor de oplever forskellen på vådt/ tørt sand samt let/ tungt sand.
- Vi synger om naturen og vejret og taler om farver antal.
- Vi har science på vores legeplads, hvor børnene kan eksperimenter og undres. Ex. en boldbane, hvor boldene kører i nogle rør med huller i, så børnene kan følge boldenes vej gennem rørene. Vi tæller og ser på hvor mange bolde vi har puttet i. Hvilken farve boldene har. Hvor kommer de mon ud henne.
- Vi samler affald når vi er ude at gå. Sakker om, at det ikke ser pænt ud, at det ligger i naturen. Vi har en pose med som vi samler i, og når vi kommer hjem, putter vi det i skraldespanden .

Forældresamarbejdet og Forældreperspektivet:

- Nå børnene bliver hentet, snakker vi med forældrene om, hvad vi har lavet i løbet af dagen. Sender billeder og video.

Børnehaven:

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab inden for disse to mål?

Musik til SVEND – musik i dagtilbud. Svendborg byråd har fra 1. januar 2016 valgt at alle børn i 0-5 års alderen tilbydes musik i Svendborgs dagtilbud. Musik styrker børns kreative udvikling, deres sproglige, motoriske og sociale færdigheder. Derudover er musik sjov og glæde, og har, som vi alle ved, en kæmpe værdi i sig selv.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Vuggestuen/dagplejegruppen:

Pædagogiske Læringsmiljø:

- Vi arbejder med årstiderne, højtiderne og temaer, som giver børnene en oplevelse af traditioner, værdier og forskellige former for fællesskaber. Ex. synger gamle danske børnesange og synger fødselsdagssange for hinanden.
- Vi følger årets traditioner ex. Fastelavn, Påske, Sankt Hans, Jul og Nytår. Det giver forståelse for sig selv og andre, når børnene kender de kulturelle værdier.
- Fordybelse, skabende og sanselige aktiviteter.
Ex. Æstetik – smuk musik – klassisk musik, vi spiller på instrumenter. Børnene hører musik fra forskellige sangere. Musik kan bruges til at lytte til, at danse, det giver glæde og styrker fællesskabet. Noget kan man slappe af til, vi gør børnene opmærksomme på, hvad musik gør ved os.
Ex. Der kigges i forskellige bøger af forskellige forfattere om temaer og emner.
Ex.. Gør rigtig meget ud af at pynte og snakke om, hvad der kendetegner højtiderne.
- Vi vil gerne kendes på: God tid til fordybelse. Ex. læse bøger i børnetempo. Bygge med Lego. Se på krible krable dyr. Lege med vand og vandpytter.
- Tålmodighed – vi gør de samme ting 1000 gange og stadig være begejstret.
- Daglige rutiner. Ex. dækker bord, spise, sove, synge, vente på tur, viser omsorg. Almindelig dannelse. Ex. Siger Tak for mad, taler høfligt og udtrykker taknemlighed.

Heldagslegestuer:

- Børnene finder ud af, der er et større fællesskab, end de 4 i børnegruppen. Der skabes nye venskaber, fællesskab - en større gruppe voksne / børn
- Der er gode læringsmiljøer, som vi skaber i form af vores nærvær, tid og efter børnegruppens alder.
- Opdeling efter alder så man kan ex. lave julegaver, Sigurds Bjørnegymnastik, sanglege.
- Kollega samarbejde og sparring.
- Traditioner som jul, fastelavn kan holdes i legestuen eller på musikskolen, hvor vi også har musikundervisning.

Børnehaven:

Evalueringskultur

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

I Svendborg Kommune lægges der vægt på at skabe en evalueringskultur, som er relevant for praksis. Evalueringspraksissen i hverdagen afspejles ved brug af forskellige evalueringsredskaber- og former, som sker løbende og sætter lys på de små ting i hverdagen i form af selvrefleksion og justering af handling – både hos den enkelte og i professionelle læringsfællesskaber – sammen med interne og eksterne samarbejdspartnere.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Hvordan dokumenterer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

I Svendborg Kommune lægges der vægt på at bruge forskellige tilgange og metoder, der løbende kan dokumentere arbejdet og sammenhængen.

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hver andet år?

Fremgår af ”Tilsyn - Evaluerings- og udviklingsplan”.
